

แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒
ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๗ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุงปี ๒๕๖๗)

สารบัญ

หน้า

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๑-๒๓
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑-๒๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๖
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๘
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๘
๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว	๘
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๘
๒) ปริมาณการผลิต	๑๒
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๒
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๑๓
๕) ต้นทุนการผลิต	๑๓
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๑๔
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๑๕
๑.๔.๒ ชนิดสินค้า มะม่วง	๑๕
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๕
๒) ปริมาณการผลิต	๑๖
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๗
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๐
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๐
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๑
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๑
๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๒๒
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๒๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑
ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบล ราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔
ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕
ตารางที่ ๙ แสดงทรัพยากรดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖
ตารางที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๘
ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.	๑๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบล ราชคราม อำเภอบางไทร	๑๑
ตารางที่ ๑๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๒
ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี๒๕๖๔ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓
ตารางที่ ๑๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชและ ปศุสัตว์ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๕
ตารางที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง อำเภอบางไทร	๑๕
ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.	๑๖
ตารางที่ ๑๙ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๗
ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ปี ๒๕๖๕ ตำบลราชคราม (ต่อไร่/รอบ/ปี)	๒๐
ตารางที่ ๒๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๒๒
ตารางที่ ๒๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๒๓

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑
ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลราชคราม อำเภอราชคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖
ภาพที่ ๗ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗
ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗
ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘
ภาพที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.	๙
ภาพที่ ๑๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร	๙
ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๐
ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลราชคราม	๑๑
ภาพที่ ๑๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๒
ภาพที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓
ภาพที่ ๑๖ แสดงวิธีการตลาดข้าวตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๔
ภาพที่ ๑๗ แสดงแผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลราชคราม	๑๔
ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร	๑๖
ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร	๑๖
ภาพที่ ๒๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม	๒๐
ภาพที่ ๒๑ วิถีตลาดของมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๑

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุว์เรือนเกษตรกร

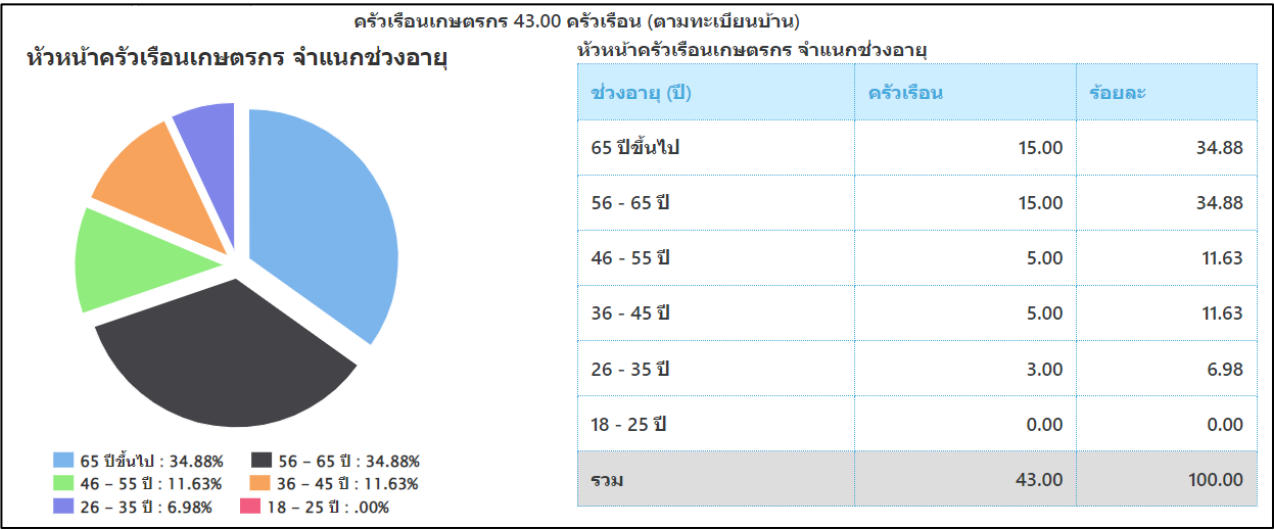
ตำบลราชคราม มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๔๓ ครุว์เรือน โดยมีหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๑๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๘ รองลงมาอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๘ และอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนจำแนกตามอายุ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๕	๓๔.๘๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๕	๓๔.๘๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๕	๑๑.๖๓
๓๖ - ๔๕ ปี	๕	๑๑.๖๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๓	๖.๙๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๐	๐.๐๐
รวม	๔๓	๑๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัดยอด ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖

แผนภูมิภาพแสดงหัวหน้าครุว์เรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัดยอด ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

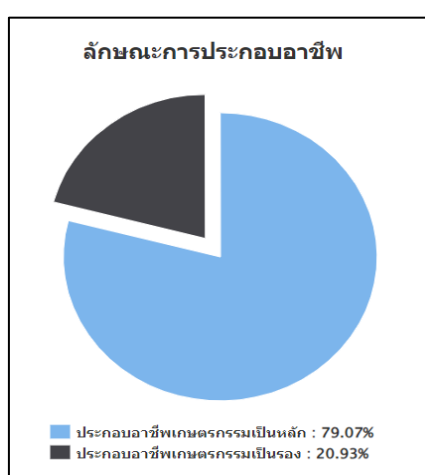
ตำบลราชคราม มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๔๗ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๓

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓๕	๗๔.๐๗
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๒	๒๕.๙๓

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.๒๕๖๔

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัดยอด ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลราชคราม ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของพื้นที่ในการทำการเกษตร จำนวน ๑๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๒ รองลงมาคือ เกษตรกรเช่าพื้นที่ในการทำการเกษตร จำนวน ๑๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๒ อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๒.๕๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง*	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเช่าพื้นที่ทำกิน	๑๙	๔๘.๗๒
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑๙	๔๘.๗๒
อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี)	๑	๒.๕๖
รวม	๓๙**	๑๐๐

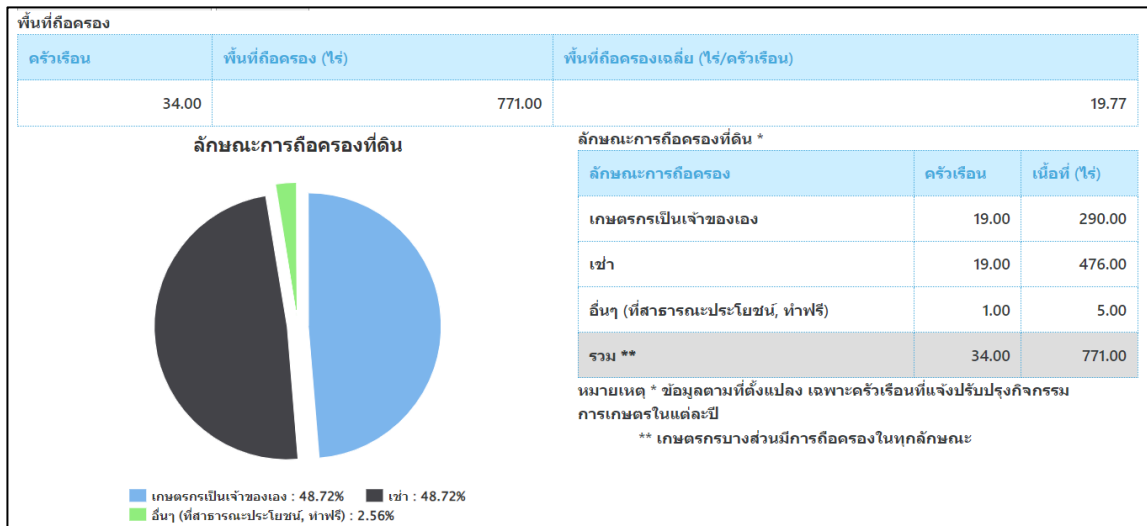
ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัดยอด ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖

หมายเหตุ

* ข้อมูลตามที่ตั้งแปลง เฉพาะครัวเรือนที่แจ้งปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี

** เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัดยอด ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

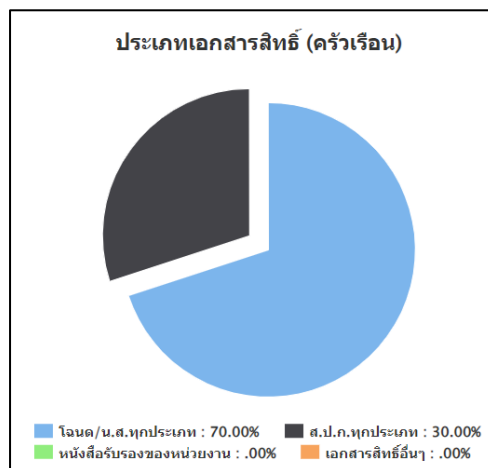
เกษตรกรตำบลราชคราม มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ เป็นโฉนดทุกประเภท จำนวน ๑๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๓๘ รองลงมาคือ ส.ป.ก. ทุกประเภทจำนวน ๑๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๔	๖	-	-	๑๙

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัดยอด ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕

แผนภูมิภาพแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลราชคราม ไม่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลราชคราม มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๐ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๐ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๐ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	กศน.	
๓					๑			๑	
รวม					๑			๑	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลราชคราม มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๕ คน โดยมี เกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๖ ราย ประมงอาสา อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสา มากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑					๑	๑			
๒						๑			
๓					๓	๑			
๔					๒	๑			
๕						๑			
รวม					๖	๕			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลราชคราม มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลราชคราม มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ ราย

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
๑	๑	นายมนูญ เครือโชติ	๑/๓ หมู่ ๑ ตำบลราชคราม	สารชีวภัณฑ์ / ข้าว
รวม	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ไม่มี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ไม่มี

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

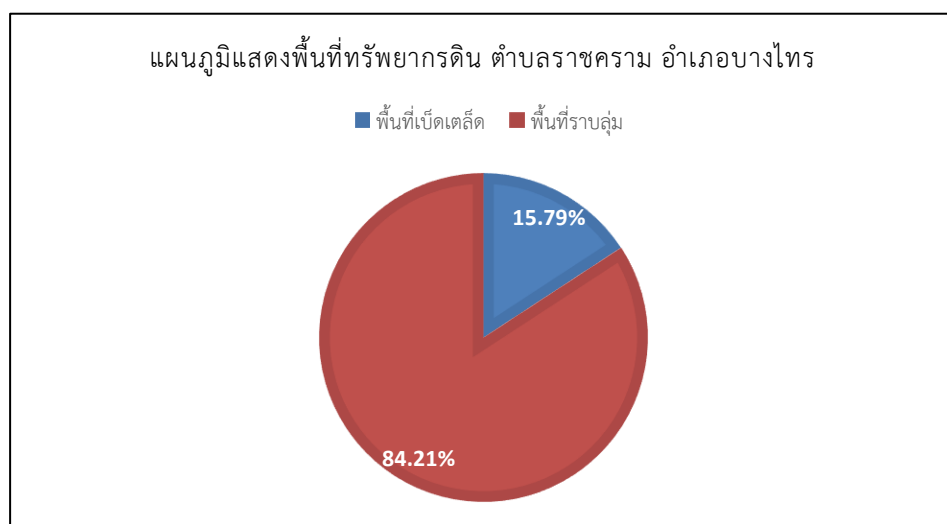
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลราชคราม

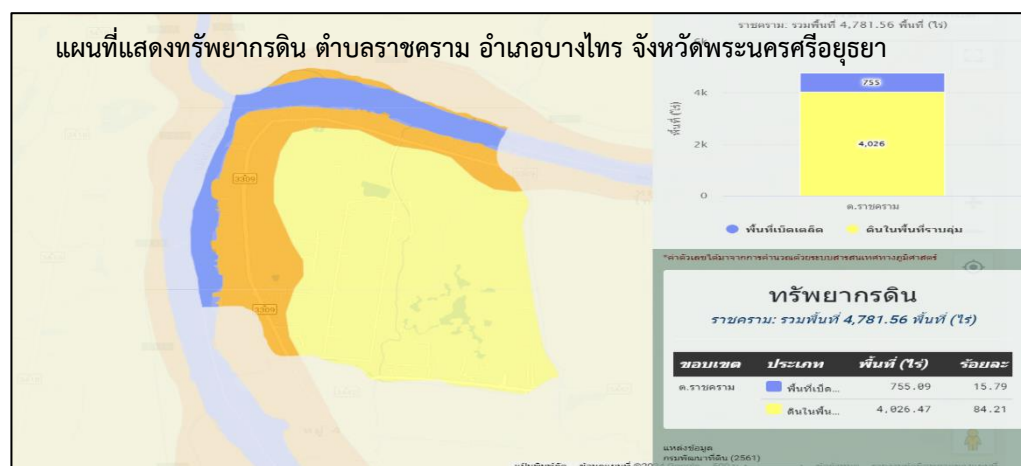
ตารางที่ ๙ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗๕๕.๐๙	๑๕.๗๙
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๔๐๒๖.๔๗	๘๔.๒๑

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๕ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ทรัพยากรน้ำ

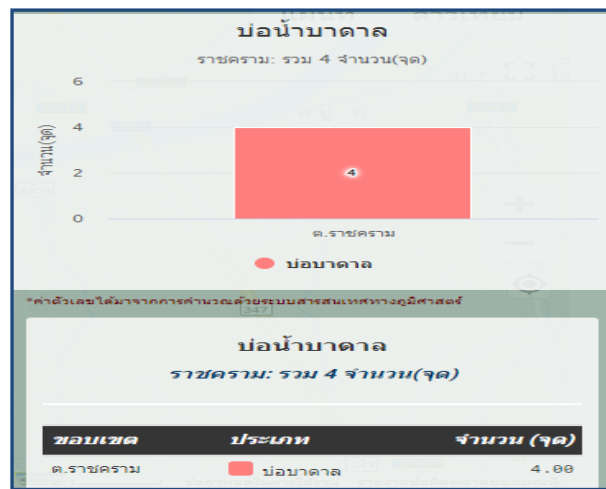
ตำบลราชคราม เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อน้ำบาดาลตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๔ บ่อ แยกรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ ๑ จำนวน ๒ บ่อ

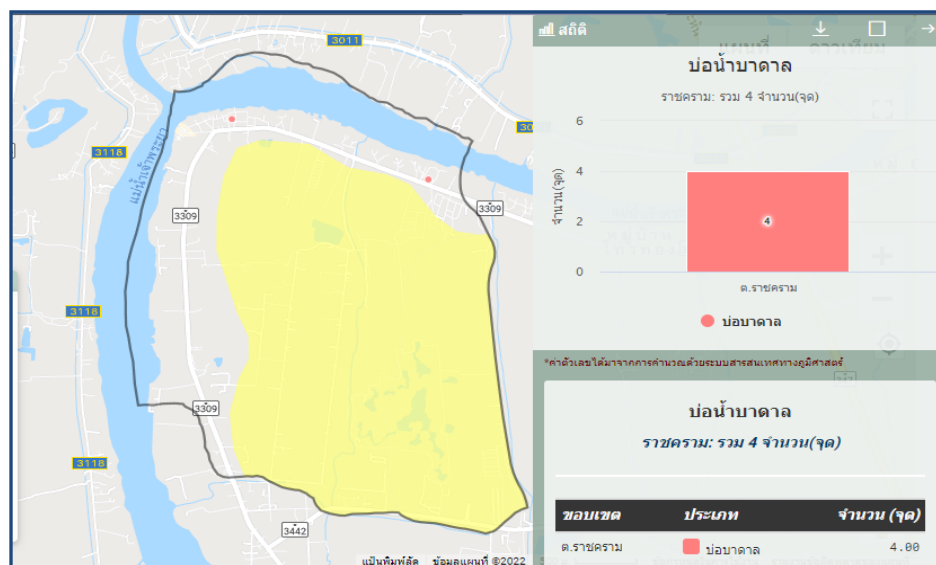
หมู่ที่ ๕ จำนวน ๒ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

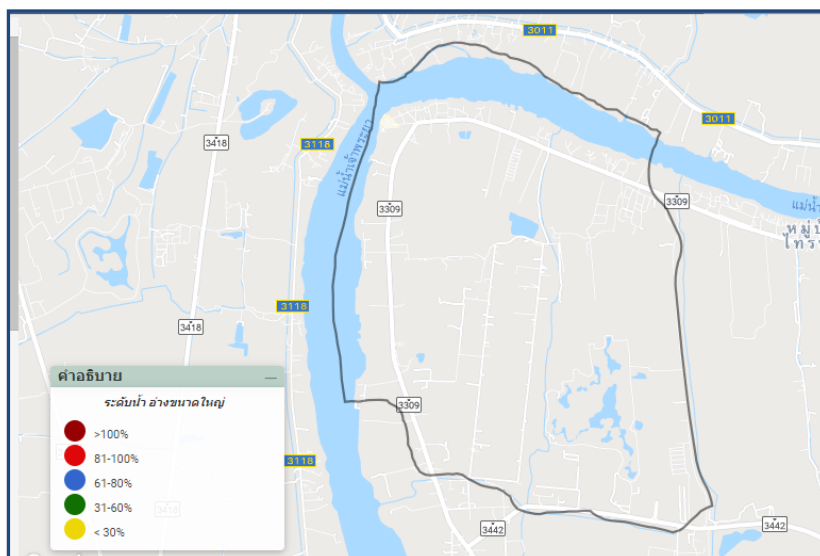
แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลราชคราม มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดินจำนวน ๑ แห่ง

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/>)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี)

ไม่มี

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค้ำเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

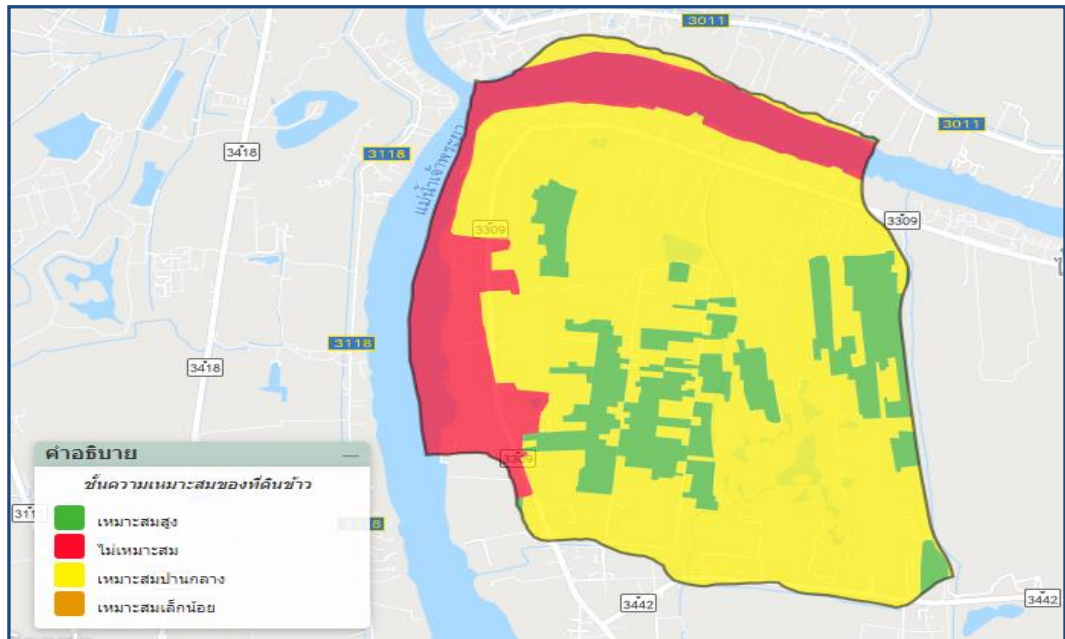
ตำบลราชคราม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๖๒๙๓.๗๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๙๖๕.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๑๙๑.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๐ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๑๓๖.๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๖

ตารางที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
๑-๕	๙๖๕.๑๐	๔,๑๙๑.๗๑		๑๑๓๖.๙๗	๖๒๙๓.๗๘

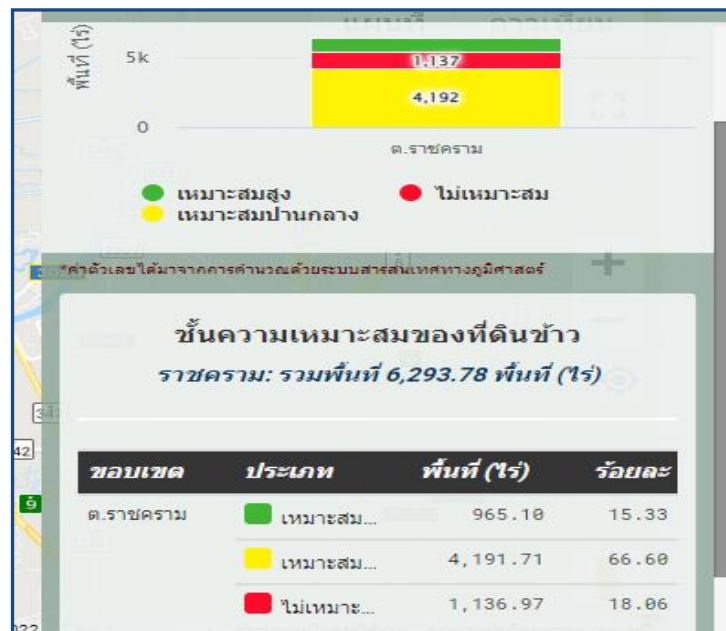
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๑๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

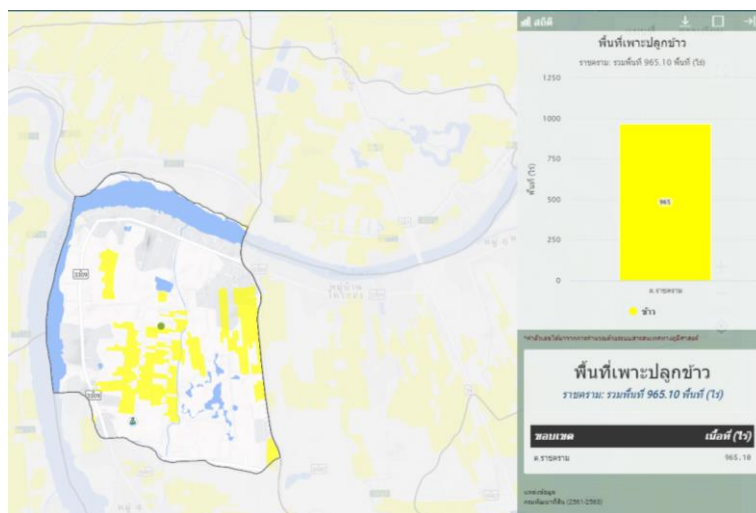
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๓๘๓.๕๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๘๖.๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๖๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูก ข้าว (ไร่)
๑	๑	๑๒๙.๕
๒	๒	๐
๓	๓	๓๐
๔	๔	๑๔.๕
๕	๕	๑๘๖.๕
	รวม	

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

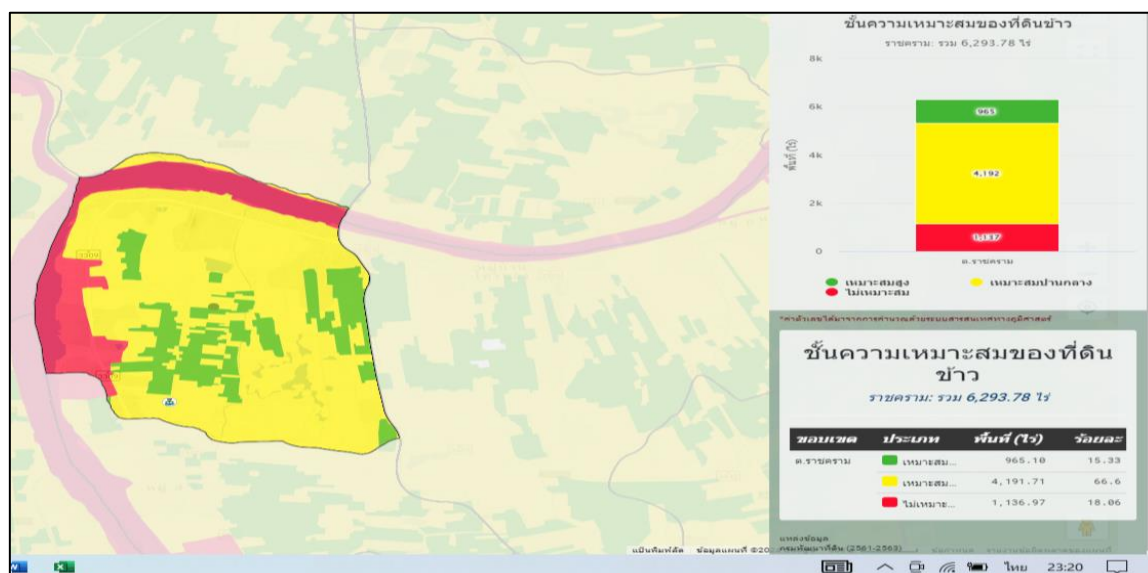
ตำบลราชครามมีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๖๒๙๓.๗๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๙๖๕.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๑๙๑.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๑๓๖.๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๖

ตารางที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
๑-๕	๙๖๕.๑๐	๔,๑๙๑.๗๑		๑๑๓๖.๙๗	๖๒๙๓.๗๘

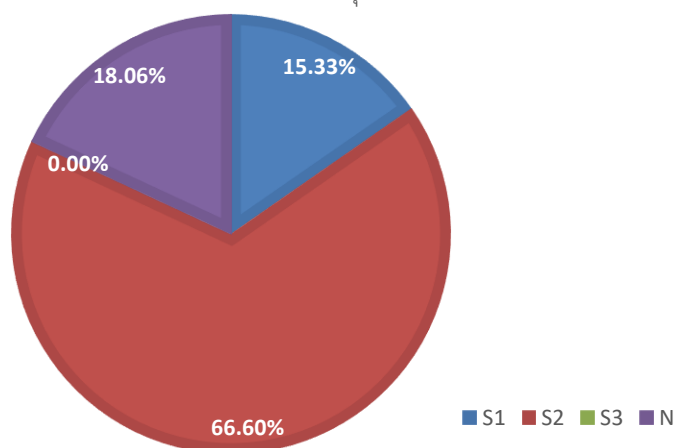
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> ,กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๓

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลราชคราม (ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> ,กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๓)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

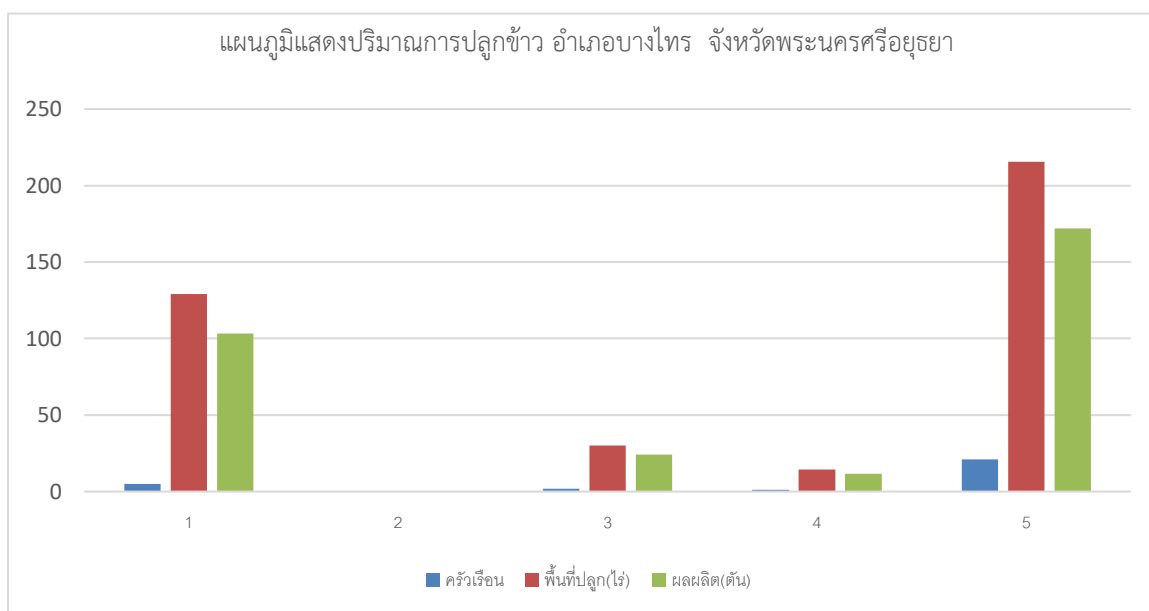
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๕๕๓๙.๒๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๑,๘๐๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๓ จำนวน ๑,๒๒๙ ไร่ และหมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๐๘๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๕	๑๒๙.๒๕	๑๒๙.๒๕	๑๐๓.๔	๐.๘
๒	๐	๐	๐	๐	๐.๘
๓	๒	๓๐	๓๐	๒๔	๐.๘
๔	๑	๑๔.๕	๑๔.๕	๑๑.๖	๐.๘
๕	๒๑	๒๑๕.๕	๒๑๕.๕	๑๗๒	๐.๘
รวม	๒๗	๓๘๙.๒๕	๓๘๙.๒๕	๓๑๑	

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี คัดเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่เก็บไว้ใช้ทำพันธุ์ที่มีการตัดพันธุ์ปน
- ๒) การเตรียมดิน โดยการเตรียมตั้งแต่หลังการเก็บเกี่ยวคือไถตากแดดทิ้งไว้ทั้งที่มีตอซัง ประมาณ ๒ เดือน ปลอยน้ำเข้า แล้วไถกลับอีก ๑ ครั้งก่อนย่ำ
- ๓) การปลูก ก่อนปลูกให้คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อราเขียวไตรโคเดอร์มาแช่น้ำ ๑ คืน และคลุกด้วย

PGTR๒ ก่อนนำไปหว่านในนาที่เตรียมไว้ ในอัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่

๔) ระบบการให้น้ำ มีการแagger่องน้ำ ในแปลงนา เพื่อให้ น้ำในแปลงไหลลงร่องเล็กเพื่อเก็บความชื้น ปั่นคลองไส้ไก่เล็กๆเพื่อวังน้ำเข้าแปลงด้านในให้ทั่วถึง มีบ่อน้ำเล็กๆ กักเก็บน้ำ

๕) การดูแลรักษา หลังจากหว่านข้าว ได้ ๒ เดือน ต้องดูแล สํารวจว่ามีหญ้าหรือ ศัตรูพืชในแปลงนาหรือไม่ หากเดินสำรวจแล้วมีให้ถอนออกสำรวจอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ตลอดจนถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยว ๓ สัปดาห์

๖) การใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๑ อายุข้าว ๑ เดือน สูตร ๑๖-๑๖-๑๖ อัตราตามค่าวิเคราะห์ดิน ครั้งที่ ๒ ระยะของอายุข้าว ๕๕-๖๐ วัน สูตร ตามค่าวิเคราะห์ดิน

๗) การเก็บเกี่ยว รถเกี่ยวข้าว

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว อัดฟางข้าว ไถกลบตอซัง

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช สํารวจการเกิดโรค การวิเคราะห์โรคพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลราชคราม มีการปลูก ข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี							△			▽		
ข้าวนาปรัง	△		▽									

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลราชคราม มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนประมาณ ๔๘๗๐ บาท

ตารางที่ ๑๕ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

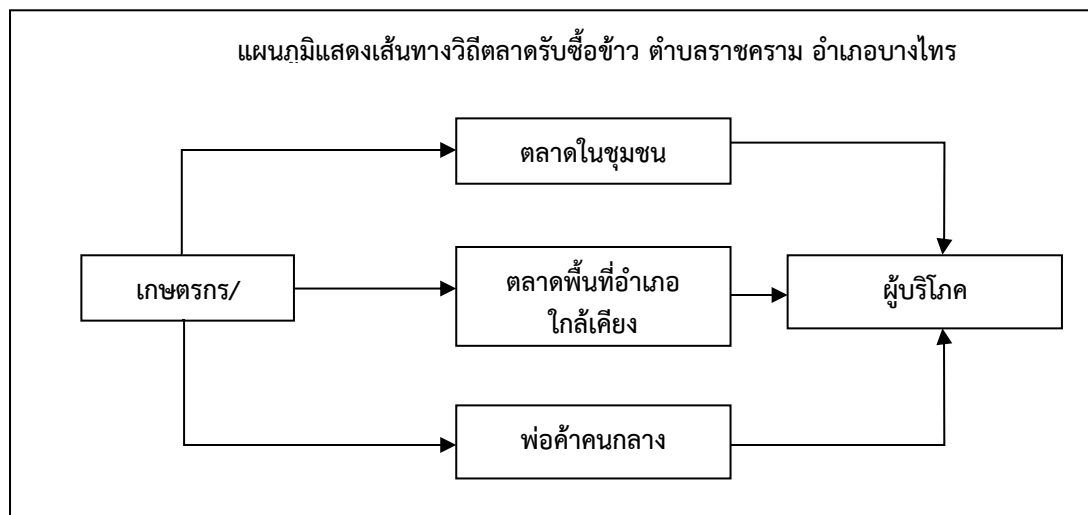
รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง		
๑.ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๓๐	๔๑๐	-	-		
๒.ค่าเตรียมดิน	๓๕๐	๓๕๐	-	-		
๓.ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๔๗๕	๑,๕๕๐	-	-		
๔.ค่าสารเคมี	๖๕๐	๕๘๐	-	-		
๕.ค่าจ้างแรงงาน	๗๑๐	๗๑๐	-	-		
๖.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๙๙๔	๘๕๒	-	-		
๗.ค่ารถเก็บเกี่ยว	๓๐๐	๓๐๐	-	-		
๘.ค่าขนส่ง	๑๒๐	๑๒๐	-	-		
๙.ค่าเช่านา	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	-	-		

๑๐. อื่นๆ	๔๐๐	๕๐๐				
รวม	๖,๓๑๐	๖,๒๒๒	-	-		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๖

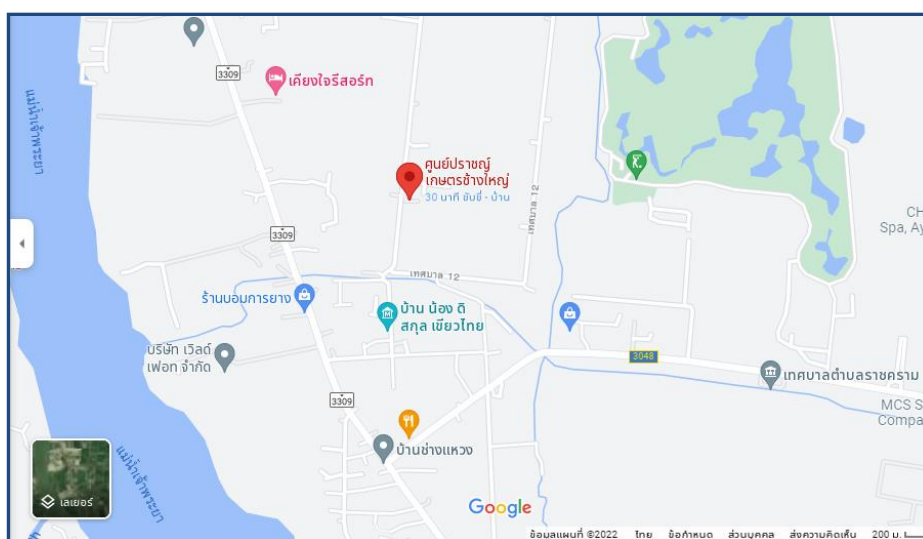
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

(๑) วิธีการตลาด การตลาดข้าวของเกษตรกรตำบลราชคราม นำไปจำหน่ายที่ลานตากข้าวภายในพื้นที่ตำบลใกล้เคียง โดยมี สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินข้างใหญ่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลข้างใหญ่ จะเข้ามาดูเข้าแล้วตีราคา

ภาพที่ ๑๖ แสดงวิถีการตลาดข้าวตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลราชคราม

ภาพที่ ๑๗ แสดงแผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลราชคราม
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, ๒๕๖๖

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลราชคราม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการทำนา จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้ การผลิตข้าวคุณภาพและการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการลดต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๑๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายมนูญ เครือโชติ	๑	ราชคราม	บางไทร	-	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า มะม่วง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลราชครามมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะม่วง ทั้งหมด จำนวน ๒๓.๓๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๓.๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖,๒๗๐.๔๔ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖๓

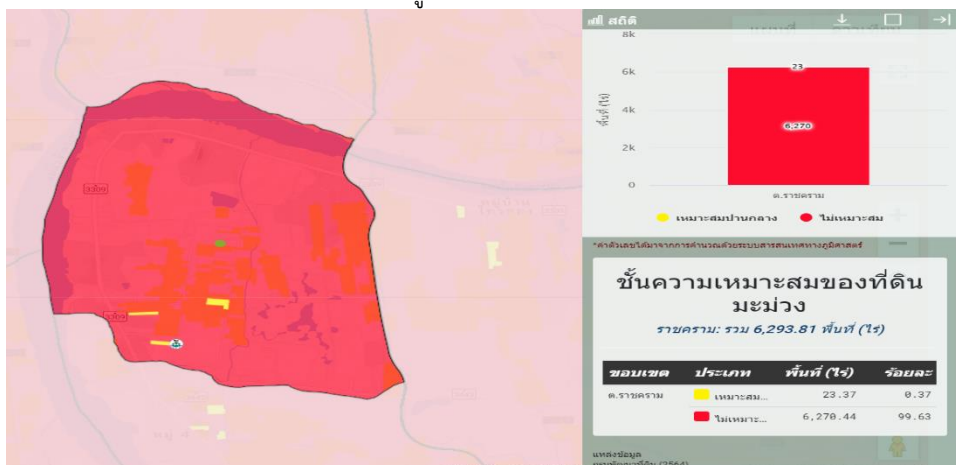
สามารถเจริญเติบโตได้ดีในดินเกือบทุกสภาพ พื้นที่ปลูกควรเป็นพื้นที่ดอน น้ำไม่ท่วมขัง กรณีพื้นที่เป็นที่ลุ่มจะต้องยกทรงเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง และดินควรเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวที่มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถระบายน้ำได้ดี และควรมีดินความเป็นกรดต่างอยู่ระหว่าง (pH) ๕.๕-๗.๕

ตารางที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
หมู่ ๑-๕	๐	๒๓.๓๗	๐	๖๒๗๐.๔๔	๖๒๙๓.๘๑

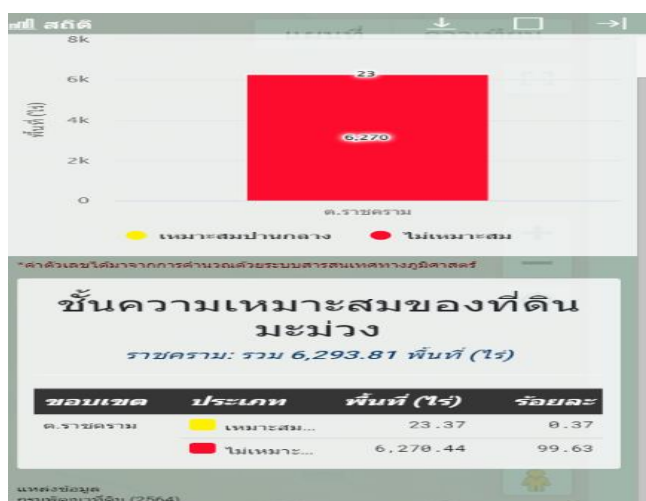
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> , กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ต.ราชคราม อ.บางไทร

ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> ,กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ต.ราชคราม อ.บาง

ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกมะม่วง

ตำบลราชคราม มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๒ ครัวเรือน ๕ ไร่

ตารางที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

หมู่	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกมะม่วง(ไร่)
๑	๑	๒
๓	๒	๓.๕
๕	๑๐	๒๓.๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๖

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลราชคราม มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๕ จำนวน ๕ ไร่

ตารางที่ ๑๙ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

หมู่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑	๒	๒	๑.๖	
๓	๒	๓.๕	๓.๕	๒.๘	
๕	๑๐	๒๓.๕	๒๓.๕	๑	๕
รวม					

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๖

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

ใช้ต้นพันธุ์ที่ได้จากการขยายพันธุ์ด้วยการติดตา การตอน หรือการทาบกิ่ง ซึ่งจะได้ต้นพันธุ์ที่ตรงตามพันธุ์เดิม และเลือกต้นพันธุ์ที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ต้นกล้าสมบูรณ์ แข็งแรง ไม่มีอาการของโรค และการทำลายของแมลงศัตรูพืช

(๒) การเตรียมดิน

ดินที่เหมาะสมคือ ดินร่วน ร่วนเหนียว หรือร่วนปนทราย มีอินทรีย์วัตถุมาก ระบายน้ำและถ่ายเทอากาศดี ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมถึง เช่น ที่ราบริมฝั่งแม่น้ำต่างๆ ต้องยกร่องเช่นเดียวกับการปลูกไม้ผลอย่างอื่น เพื่อไม่ให้น้ำท่วมถึงโคนต้นได้ ขนาดของร่องกว้างอย่างน้อย ๖ เมตร ร่องน้ำกว้างอย่างน้อย ๑.๕ เมตร เมื่อขุดยกร่องเสร็จแล้ว ให้ปรับปรุงดินให้ร่วนซุย โดยการขุดตากดิน ใส่ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก หรือถ้าดินเหนียวมากให้โรยปูนขาวลดความเป็นกรดของดิน

(๓) การปลูก

- ระยะปลูกที่เหมาะสม ในพื้นที่ลุ่ม ระหว่างต้น ๔-๕ เมตร ขนาดหลุมกว้าง ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกเป็นช่วงต้นฤดูฝน (ปลายเดือนเมษายน - ต้นเดือนพฤษภาคม) แต่หากมีน้ำชลประทานสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี

- เตรียมหลุม ขนาดหลุมกว้าง ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร ระยะห่าง ๔x๖ เซนติเมตร ปลูกกลางร่อง ระยะห่างระหว่างต้น ๔-๕ เมตร ใส่ปุ๋ยคอกรองก้นหลุม อัตรา ๒-๕ กิโลกรัม และปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐๐ - ๓๐๐ กรัมต่อหลุม

- นำต้นมะม่วงลงกลางหลุม ใส่ดินให้เต็มหลุม ปักไม้ยึดลำต้น รดน้ำให้ชุ่ม และคลุมโคนต้นด้วยฟางแห้ง เพื่อเป็นการรักษาความชื้น

(๔) ระบบการให้น้ำ

วิธีการให้น้ำมี ๒ วิธี

๑. การใช้ระบบให้น้ำแบบหัวเหวี่ยงเล็ก(มินิสปริงเกอร์) การปฏิบัติงานทำได้สะดวก ประหยัดแรงงานและพืชได้น้ำสม่ำเสมอ

๒. การให้น้ำแบบสายยางรดหรือแบบปล่อยตามร่องขนาดเล็ก มีต้นทุนต่ำกว่าระบบแรก แต่ควบคุมปริมาณน้ำที่พืชได้ยาก ไม่สม่ำเสมอ ใช้น้ำและเวลามากกว่าระบบหัวเหวี่ยงเล็ก

ความถี่ของการให้น้ำขึ้นอยู่กับเนื้อดินและสภาพอากาศ ดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายให้น้ำ ๒-๓ วันต่อครั้ง เนื้อดินเป็นดินเหนียวให้น้ำ ๔-๕ วันต่อครั้ง อาจใช้วิธีสังเกตจากความขึ้นดิน และสภาพของใบมะม่วง ประกอบการวางแผนให้น้ำก็จะได้ผลดียิ่งขึ้น และในช่วงก่อนมะม่วงออกดอก จะต้องดให้น้ำจนกว่ามะม่วงเริ่มแทงช่อดอกแล้ว

จึงจะเริ่มให้น้ำอีก ซึ่งหลังจากการปลูกใหม่ ถ้าฝนไม่ตก ควรรดน้ำให้ทุกวัน และค่อยๆ ห่างขึ้นเป็น ๓ - ๔ วันต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้

(๕) การดูแลรักษา

การตัดแต่งกิ่ง เป็นการจัดการหรือสร้างทรงพุ่มมะม่วง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยตัดแต่งกิ่งแบบเปิดกลางทรงพุ่ม ควบคุมความสูงในระยะที่ทำงานได้สะดวก ๒.๕-๓ เมตร ความกว้างทรงพุ่มประมาณ ๔ เมตร เพื่อเพิ่มผลผลิต เน้นทรงพุ่มโปร่ง แสงส่องผ่านได้ โดยเลือกลำต้นหลัก ๑ ลำต้น ความสูง ๗๕ -๑๐๐ เซนติเมตร ทำลายตายอด ทำให้ตาข้างผลิเกิดเป็นกิ่งแขนง คัดเลือกกิ่งไว้ในทิศทางที่ต้องการ ๓-๕ กิ่งและเลือกกิ่งไว้อีก ๒-๓ ครั้ง ตามขนาดทรงพุ่มที่ต้องการ โดยขนาดพุ่มต้นควรคำนึงถึงความสะดวกในการดูแลรักษาและเก็บเกี่ยว และตัดแต่งกิ่งที่ไม่ต้องการออก เช่น กิ่งที่โรคและแมลงทำลาย กิ่งกระโดง กิ่งไขว้ กิ่งไม่สมบูรณ์ กิ่งที่ผลิบริเวณปลายกิ่งที่แน่นมากเกินไปออก

(๖) การใส่ปุ๋ย

มะม่วงอายุ ๑-๒ ปี ในช่วงต้นฤดูฝน ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัม/ต้น/ปี แบ่งใส่ ๒ ครั้ง โดยขุดรอบโคนต้น ใส่ปุ๋ย แล้วกลบดิน หรือใส่ปุ๋ยยูเรีย ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร รดที่ต้นกล้าเดือนละ ๒ ครั้ง จะช่วยให้ต้นกล้าเจริญเติบโตได้ดี และใส่ปุ๋ยตามระยะการเจริญ

- ระยะบำรุงต้น หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตและตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัม/ต้น
- ระยะเร่งสร้างดอก ก่อนดอกมะม่วงออก ๒-๓ เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัม/ต้น ถ้าต้นอายุมาก ให้ใส่ปุ๋ยคอกเพิ่ม ๒-๔ กิโลกรัม/ต้น
- ระยะบำรุงผล หลังดอกบาน ๑ เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัม/ต้น
- ระยะปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ก่อนเก็บเกี่ยว ๑ เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๑-๒ กิโลกรัม/ต้น

(๗) การเก็บเกี่ยว

สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตอายุประมาณ ๑๒๐ วันหลังจากดอกบาน โดยวิธีเก็บสามารถเก็บด้วยมือ หรือใช้ตระกร้อติดใบมีดตัดข้าวและควมมีข้าวยาวไม่น้อยกว่า ๑-๒ นิ้วเพื่อป้องกันยางไหล นำผลใส่ตระกร้า ไม่ควรวางผลมะม่วงลงพื้นดิน และตากแดด ช่วงเวลาในการเก็บควรเก็บในช่วงเช้า บ่าย หรือเย็น ไม่ควรเก็บผลมะม่วงในช่วงแดดจัด

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวผลที่อายุเหมาะสม และระมัดระวังการชอกช้ำและการสูญเสีย
- ลดอุณหภูมิโดยใช้พัดลมเป่าระบายความร้อน เพื่อยืดอายุการเก็บรักษา
- หลังเก็บเกี่ยวประมาณ ๑ เดือน ตัดแต่งกิ่งให้เสร็จพร้อมกันในแต่ละแปลง หลังตัดกิ่ง ๒ สัปดาห์พ่นปุ๋ยโพแทสเซียมไนเตรท (๑๓-๐-๔๖) อัตรา ๒๐๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อให้แตกใบอ่อนพร้อมกัน
- กำจัดวัชพืชที่ปกคลุมพื้นที่สวน

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

๑. โรคแอนแทรคโนส (anthracnose : Colletotrichum gleosporiodes, Penz) เข้าทำลายกับทุกส่วนของต้น อาการบนใบจะเห็นเป็นจุดๆ สีน้ำตาลดำ และขยายตัวออกเป็นแผลแห้งๆ ขอบแผลมีสีเข้ม ที่ใบ กิ่ง ช่อดอก และผล ทำให้ใบเป็นรูพรุนทั่วไป ถ้าเป็นกับใบอ่อนหรือยอดอ่อน จะทำให้ใบบิดเบี้ยวและยอดแห้ง ถ้าเกิดที่ดอกจะทำให้ดอกร่วง ถ้าเกิดกับผลอ่อนจะทำให้ผลนั้นแฉะแฉกรื่น ไม่เจริญเติบโต ส่วนผลที่มีขนาดเล็ก ถ้าเป็นโรคนี้อาจร่วงไปเลย

การป้องกันและกำจัด

ตัด ทำลาย และพ่นสารกันเชื้อรา เช่น ไซเนบ (Zineb), แมนเซทดี (Manzate-D), หรือ เบนเลท ๕๐ จำนวน ๑๐-๑๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทุกๆ ๗-๑๐ วัน โดยเฉพาะในระยะที่มีอากาศชุ่มชื้นมาก เช่น ในฤดูฝน

๒. โรคช่อดอกดำ (Blossom Blight) สาเหตุเกิดจากเชื้อราหลายชนิด ได้แก่ *Colletotrichum* sp., *Fusarium* sp., *Cladosporium* sp., *Alternaria* sp. และ *Pestalotiopsis* sp. ลักษณะอาการของโรค ก้านช่อดอกเกิดเป็นปื้นเนื่องจากรอยแผลเล็กๆ เชื่อมติดต่อกัน และลุกลามไปยังฐานช่อดอก ทำให้ช่อดอกแห้งดำทั้งช่อ การแพร่ระบาด ระบาดมากในสภาพที่มีฝนตกชุก และดอกเริ่มบานและปริมาณเพลี้ยไฟค่อนข้างสูง

การป้องกันและกำจัด

๑) สำรวจเพลี้ยไฟอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดเพลี้ยไฟก่อนดอกบาน

๒) ถ้าเริ่มสังเกตเห็นอาการโรค ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชชนิดพ่น เช่น เบนโนมิล คาร์เบนดาซิม ไธอะเบนดาโซล และ อะซ็อกซี-โตรบิน เป็นต้น เพื่อป้องกันการติดต่อยาของเชื้อรา ควรพ่นสลับกับสารประเภทสัมผัส เช่น แมนโคเซบ

๓. เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (Mango hopper: *Idiocerus* spp)

เข้าทำลายมะม่วงตั้งแต่เริ่มออกดอก โดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากดอกและช่อดอก ทำให้ดอกร่วงหล่น ถ้าดูดน้ำเลี้ยงที่ผลอ่อนก็จะทำให้ผลอ่อนร่วงหล่น มะม่วงไม่ค่อยติดผล เพลี้ยจักจั่นมะม่วงยังถ่ายทอดที่มีลักษณะเป็นน้ำหวานออกมาติดอยู่ตามใบ เป็นอาหารของราดำ ทำให้ราดำ ระบาดจับอยู่ตามใบมะม่วง ทำให้ใบมะม่วงสังเคราะห์อาหารได้น้อยลง

การป้องกันและกำจัด

ให้พ่นสารเคมี เช่น เซฟวินทุก ๗ วัน โดยเริ่มต้นเมื่อมะม่วงเริ่มแตกช่อดอก แต่งเว้นการพ่นสารเคมีเมื่อดอกมะม่วงกำลังบาน และเมื่อเห็นว่ามะม่วงติดผลดีแล้ว นอกจากวิธีที่กล่าวแล้ว ยังอาจไล่ให้เพลี้ยจักจั่นหนีไปได้ โดยการสูมควันที่โคนต้นมะม่วงให้มีควันมากๆ ส่วนการกำจัดโดยใช้ยาฆ่าแมลงนั้น ให้ทำก่อนที่จะระบาดมาก หรือทำในระยะที่ยังเป็นตัวอ่อน จะสามารถกำจัดได้ง่าย ถ้าปล่อยไว้นานเป็นตัวแก่จะมีปีกบินหนีไปยังต้นอื่น เมื่อคนเดินเข้าไปใกล้ หรือเมื่อพ่นยาฆ่าแมลง ซึ่งจะทำให้การกำจัดไม่ค่อยได้ผล

๔. เพลี้ยไฟ

นอกจากเพลี้ยจักจั่นมะม่วงแล้ว ในระยะที่มะม่วงออกดอกนี้ อาจมีเพลี้ยไฟเข้าทำลายช่อดอกด้วย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงที่ดอกทำให้ดอกร่วง เช่นกัน เพลี้ยไฟทำลายพืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ช่อดอกมะม่วง ทำให้เป็นแผลจุดสีดำ ถ้าระบาดรุนแรงผลมะม่วงจะเป็นสีดำ เกือบทั้งหมด ถ้าเป็นระยะดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วง ไม่ติดผลหรือติดผลน้อย ซึ่งจะระบาดเมื่ออากาศร้อนและแห้งแล้ง อย่างไรก็ตามมีการพบเห็นเพลี้ยไฟหลังจากฝนตกบ้าง

การป้องกันและกำจัด

ถ้าพบไม่มากให้ตัดทำลาย เผาทิ้ง ถ้าพบมากควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงพ่น *Cyhalothrin* หรือ *โมโนโครโตฟอส* หรือ *คาร์บาริล* ฉีดพ่นอย่างน้อย ๒ ครั้งเมื่อเริ่มแทงช่อดอก และช่วงมะม่วงติดผลขนาด ๐.๕-๑ ซม. หรือเท่ามะเขือพวง

๕. แมลงวันผลไม้ทำลายผลมะม่วง

แมลงวันผลไม้ตัวเมียจะวางไข่ได้ผิวของผลมะม่วง เมื่อไข่เจริญเป็นตัวหนอน หนอนจะไชซอนกินเนื้อมะม่วงเป็นอาหาร ทำให้ผลมะม่วงเน่าเสียหายร่วงหล่นได้

การป้องกันและกำจัด ทำได้หลายวิธี

๑) ห่อผลมะม่วงด้วยกระดาษหรือใบตองแห้ง

๒) ทำลายดักแด้โดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารเคมีฆ่าแมลงพ่นลงดิน เพื่อฆ่าดักแด้

เช่น ดีลตริน คลอเดน

๓) เก็บผลมะม่วงที่ถูกทำ ลายโดยแมลงวันผลไม้ที่หล่นโคนต้นทำลายเสีย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

หากมีระบบน้ำชลประทานมะม่วงสามารถปลูกได้ทุกฤดูกาล แต่ถ้าหากไม่มีน้ำให้ปลูกช่วงต้นฤดูฝน (ต้นเดือนเมษายน - พฤษภาคม)

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง				△								
(ชลประทาน)	←											→
	←											→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลราชคราม

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลราชคราม มีต้นทุนการผลิตโดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๒๑,๒๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ปี ๒๕๖๕ ตำบลราชคราม (ต่อไร่/รอบ/ปี)

รายการ (ตัวอย่าง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	หมายเหตุ
ยกร่อง	๑๐,๐๐๐	ครั้งแรก
พินธุ์มะม่วง	๒,๐๐๐	ครั้งแรก
ปลูก	๓๐๐	ครั้งแรก
ยาคุมวัชพืช	๙๐๐	๓ ครั้ง
ทำสารเร่ง	๑,๐๐๐	๑ ครั้ง/ปี
ปุ๋ยคอก อัตรา ๒๐๐ กก./ไร่	๑,๒๐๐	
ปุ๋ยเคมี ๒๕-๗-๒๕ อัตรา ๕๐ กก./ไร่	๑,๖๐๐	
ค่าแรงใส่ปุ๋ย (วันละ ๓๐๐ บาท)	-	
ให้น้ำ (ดูตามความชื้น)	๑,๐๐๐	น้ำมัน
เก็บเกี่ยวต้นละ ๒๕ บาท (คละเกรด)	๑,๒๐๐	
ค่าจ้างดูแลรักษารวมปลูก (ต่อปี)	๒,๐๐๐	
ค่าเช่าที่	-	
รวม	๒๑,๒๐๐	

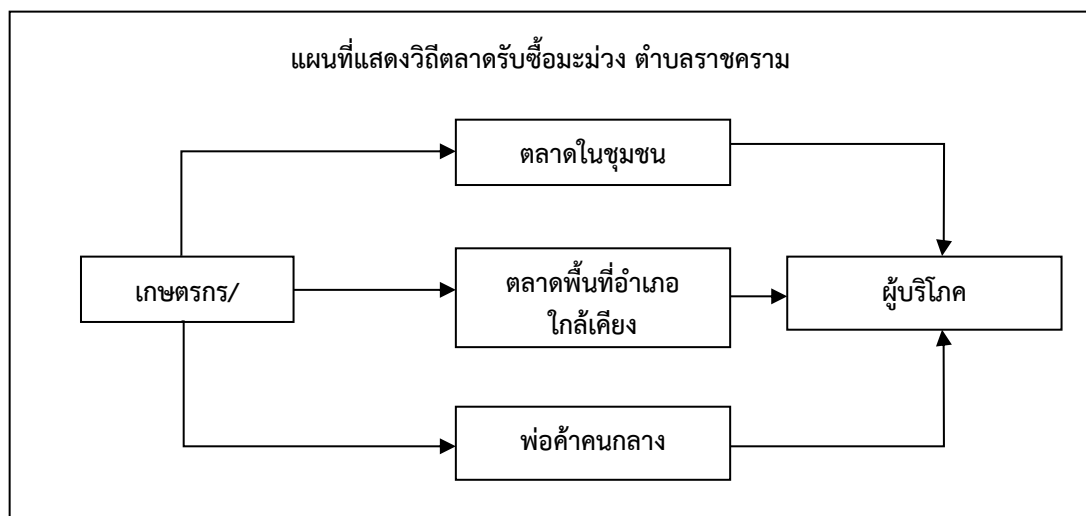
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

จำหน่ายผลผลิตในตลาดภายในชุมชน และส่งจำหน่ายตลาดในพื้นที่อำเภอใกล้เคียง และมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิต

ภาพที่ ๒๑ วิถีตลาดของมะม่วง ตำบลราชคราม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลราชครามมีแหล่งรับซื้อมะม่วงเป็นตลาดไท ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอกลองหลวงจังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่ห่างจากตำบลราชครามมากนัก และจำหน่ายในตำบล

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลราชคราม ไม่มีเกษตรกรต้นแบบด้านไม้ผลในพื้นที่

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ผลผลิตไม่ได้รับรองมาตรฐาน ๒. ผลผลิตตกต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ปลุกพืชเชิงเดี่ยว - โรคพืชและแมลงศัตรูพืช - ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง - ขาดแรงงาน 	๑. ให้ความรู้แก่เกษตรกรในด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ๒. ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/บัญชีต้นทุน ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแผนการผลิตของตนเอง ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๖. การพักดินและปรับปรุงดิน	หมู่ที่ ๑-๕ ตำบลราชคราม	๑. ส่งเสริมการจัดทำแปลงเมล็ดพันธุ์ ๒. ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/บัญชีต้นทุน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. การทำการเกษตรแบบเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงและหาวิธีมาปรับปรุงเพื่อให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรเป็นผู้สูงอายุ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ทำการเกษตรเองจ้างทำจึงขาดประสบการณ์ในการดูแลรักษา - ทำการเกษตรได้ไม่เต็มที่ - ไม่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม - ไม่มีผู้สืบทอดทางการเกษตร - ท้อแท้/ไม่รู้จะทำอาชีพอะไรจึงจำใจทำการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรควรศึกษาหาความรู้กับเรื่องใหม่ๆ มาปรับใช้กับแปลงปลูกเพื่อลดความเสี่ยงในการผลิต - ปฏิบัติและศึกษาดูแลแปลงอย่างต่อเนื่อง - มีการฝึกอบรมเกษตรกรรุ่นใหม่หรือ Smart farmer ต้นแบบ - ส่งเสริมกิจกรรมปรับทัศนคติ การทำงานเป็นกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา - การสร้างเยาวชนหรือยุวเกษตรกร ให้เป็นผู้สืบทอดทางการเกษตร 	หมู่ที่ ๑-๕ ตำบลราชคราม	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาข้อมูลทางแผนที่การเกษตร ดิน น้ำ โรคแมลง เพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๒ ๑. การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า ขาดการรับรองมาตรฐานสินค้าที่ได้	<ul style="list-style-type: none"> - ผลิตแล้วขายเลยไม่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าให้กับสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหาข้อมูลนวัตกรรมการสร้างมูลค่าของสินค้า ให้หลากหลายรูปแบบ - การขยายตลาดทางออนไลน์ - จัดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ตามระดับ บน กลาง และตลาดล่าง 	หมู่ที่ ๑-๕ ตำบลราชคราม	๑. ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลราชคราม

ตารางที่ ๒๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง SWOT Matrix

	<p>จุดแข็ง (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่เหมาะในการทำการเกษตร, การคมนาคมสะดวก - มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และระบบชลประทานในพื้นที่ - ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง - เกษตรกรหาความรู้และเทคนิคใหม่ๆ มีความสามารถเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดได้, มีความรู้ความชำนาญในการทำการเกษตร - มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ - มี ศพก. (เครือข่าย) - มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน, ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน - มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มแม่บ้าน / วิสาหกิจชุมชน - เกษตรกรมีความรู้ความชำนาญในการทำการเกษตร 	<p>จุดอ่อน (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพดิน ขาดความอุดมสมบูรณ์ - เกษตรกรขาดความรู้, ขาดแคลนแหล่งผลิตข้าวพันธุ์ดี - ผลผลิตทางการเกษตรด้อยคุณภาพขาดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ - เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ - ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร - สินค้าเกษตรยังไม่มีมีการแปรรูปหรือต่อยอด - บางชุมชนมีการรวมกลุ่มน้อยมาก - เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าทำกิน, ขาดการวางแผนการผลิตที่ดี - เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการทำบัญชีครัวเรือนและยังไม่สามารถลดต้นทุนในการผลิตที่สูงได้
<p>โอกาส (O =Opportunity)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานของรัฐ - มีการสนับสนุนแหล่งสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตร - มีการเชื่อมโยงเครือข่าย ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด - อปท. สนับสนุนงบประมาณเพื่อเรียนรู้ด้านการเกษตร 	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรและ ศพก. เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย - ส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกันในทุกระดับ เพื่อจำหน่ายผลผลิต - พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - มีการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตรข้างใหญ่เพื่อพัฒนาแปลงใหญ่ - พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรผู้นำในท้องถิ่น 	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต - รวมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวพันธุ์ดีเพื่อจำหน่าย - พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรในด้านการใช้สารเคมีจากหน่วยงานภาครัฐ - พัฒนาให้เกษตรกรรู้จักการวางแผนการผลิตเพื่อผลิตสินค้าและการส่งออก
	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนและศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน - วางแผนการผลิตพืชที่ตรงกับความต้องการของตลาด - การเพิ่มคุณภาพการผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดโลก - การพัฒนาผู้นำ Smart farmer 	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ - ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย - พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อการแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ - สนับสนุนให้เกษตรกรติดตามและตรวจสอบการอพยพของแมลง - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชตามความต้องการของตลาดเพื่อการส่งออก

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ สนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรและ ศพก.เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย
- ๑.๒ ส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกันในทุกระดับ เพื่อจำหน่ายผลผลิต
- ๑.๓ พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- ๑.๔ มีการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตรข้างใหญ่เพื่อพัฒนาแปลงใหญ่
- ๑.๕ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรผู้นำในท้องถิ่น

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๒ รวมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวพันธุ์ดีเพื่อจำหน่าย
- ๒.๓ พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรในด้านการใช้สารเคมีจากหน่วยงานภาครัฐ
- ๒.๔ พัฒนาให้เกษตรกรรู้จักการวางแผนการผลิตเพื่อผลิตสินค้าและการส่งออก

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)

- ๓.๑ พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนและศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน
- ๓.๒ วางแผนการผลิตพืชที่ตรงกับความต้องการของตลาด
- ๓.๓ การเพิ่มคุณภาพการผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดโลก
- ๓.๔ การพัฒนาผู้นำ Smart farmer

๔. กลยุทธ์เชิงรับ (WT)

- ๔.๑ พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย
- ๔.๒ พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อการแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ
- ๔.๓ สนับสนุนให้เกษตรกรติดตามและตรวจสอบการอพยพของแมลง
- ๔.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชตามความต้องการของตลาดเพื่อการส่งออก

*****